

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 032 211/99-2050
Signatura: bc2cs103

Oblastní pracoviště č. 02, Střední Čechy
Okresní pracoviště Kutná Hora

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Základní škola Žleby, okres Kutná Hora na adrese: Školní 190, 285 61 Žleby
Identifikátor ředitelství:	600 046 486
IZO školy:	102 226 997
Ředitelka školy:	Mgr. Miroslava Vašíčková
Zřizovatel:	Obec Žleby na adrese: Zámecké nám. 67, 285 61 Žleby
Příslušný školský úřad:	Školský úřad Kutná Hora na adrese: Komenského nám. 6, 284 22 Kutná Hora
Termín inspekce:	26. a 27. května 1999
Inspektor:	Mgr. Zdeňka Fadrná
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3 a 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání (se zaměřením na předměty: matematika - první a druhý stupeň, prvouka a přírodověda - první stupeň, fyzika - druhý stupeň)
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	<ul style="list-style-type: none">• Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol čj. 640/99/ZŠ ze dne 1999-03-17• rozvrh hodin• třídní knihy tříd, v nichž proběhly kontrolní hospitace: I., II., III., IV., V., VI., IX. třída• tematické a časové plány pro výuku předmětů matematika, fyzika, prvouka a přírodověda• Učební plán ZŠ Žleby pro školní rok 1998/1999• Výroční zpráva za školní rok 1997/1998• inventární knihy kabinetů matematiky, fyziky a prvního stupně• žákovské písemnosti: vzorek školních sešitů, písemné kontrolní práce z matematiky zadané ve třetím čtvrtletí školního roku 1998/1999• vzorek žákovských knížek žáků tříd, v nichž proběhly kontrolní hospitace ČŠI• hospitační záznamy z kontrolních hospitací ČŠI

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

Základní charakteristika školy:

Základní škola je úplnou základní školou s devíti ročníky (po jedné třídě v každém ročníku), právní forma: zálohovaná organizace Školského úřadu v Kutné Hoře. Kapacita školy (200 žáků) není v letošním školním roce naplňována (vykazovaný stav 135 žáků). Součástí školy je školní družina (jedno oddělení - kapacita 20 žáků) a jídelna základní školy (kapacita 100 jídel).

POZN.:

v této zprávě je použito následujících hodnotících stupňů

Stupeň	Legenda	Upřesnění
1	vynikající	zcela mimořádný, příkladný
2	nadprůměrný	výrazná převaha pozitiv
3	spíše nadprůměrný	dílčí pozitiva nad běžnou úroveň
4	průměrný, běžná úroveň	pozitiva a negativa zhruba v rovnováze
5	spíše podprůměrný	citelně slabá místa, nutná zvýšená pozornost
6	podprůměrný	výrazně nevyhovující, silné nedostatky
7	naprosto nevyhovující	nutné okamžité řešení

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Matematika

Předmět je vyučován převážně v kmenových učebnách jednotlivých tříd. Speciální pracovna pro výuku matematiky není zřízena. Do kmenových tříd učitelé připravili potřebné učební pomůcky k výuce tohoto předmětu, v některých třídách byly zhotoveny nástěnky či zavěšeny nástěnné obrazy s matematickou problematikou.

Učitelé mají k dispozici poměrně dobré vybavení učebními pomůckami k demonstraci i pro činnosti žáků. Přestože jsou ve škole osobní počítače, nejsou v hodinách matematiky využívány pravidelně pro jejich malý počet a zastaralost (starý hardware i software). Škola nemá žádné výukové programy. Učitelé mají k dispozici řadu různých sad úloh se zpětnou vazbou pro procvičování učiva, mohou využívat zpětné projektory k promítání vlastních i komerčně vyráběných školních transparentních fólií.

Žáci používají učebnice, které byly požadovaným způsobem schváleny. Svým obsahem odpovídají osnovám realizovaných vzdělávacích programů a napomáhají k jejich naplňování. Na druhém stupni je v příštím školním roce plánována obměna za modernější publikace. V dostatečném množství má škola matematické tabulky, které žákům bezplatně zapůjčuje.

Fyzika

Výuka fyziky se koná zpravidla v kmenových třídách jednotlivých tříd. Ve škole není zřízena pracovna fyziky s potřebným vybavením.

Kabinet fyziky je průměrně vybaven učebními pomůckami k demonstračním pokusům i žákovskými soupravami. Při výuce fyziky mohou být užívány zpětné projektory, k nimž jsou k dispozici vhodné transparentní fólie a je možné promítat výukové filmy (smyčky pro projektor KP 8). Velmi omezená je možnost využívat videofilmy (jen úseky z přírodovědných filmů).

Žáci mají k dispozici učebnice, které mají schvalovací doložku MŠMT ČR.

Prvouka, přírodověda

Výuka probíhá zásadně v kmenových třídách bez speciálního vybavení. Součástí výzdoby některých tříd byly materiály, které vhodně doplňovaly také učivo těchto sledovaných předmětů.

V kabinetě prvního stupně jsou vhodné učební pomůcky, kterými je možné doplňovat některé tematické celky. Velmi často učitelky zajišťují učební pomůcky z vlastních zdrojů nebo je přinášejí žáci. Nové pomůcky si škola prozatím - vzhledem k současné finanční situaci a ke stále se snižujícímu počtu žáků - ve významnějším množství nepořizuje.

Materiální zajištění výuky sledovaných předmětů je na běžné průměrné úrovni.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Konstrukce rozvrhu hodin respektuje psychohygienické požadavky na jeho skladbu. Přestávky svým časovým rozsahem odpovídají předpisu.

Celkové prostorové podmínky školy jsou dobré. Ve třídách obou stupňů jsou spíše nižší počty žáků (průměr 15 - 16 žáků na třídu). Ve třídách je prostor i pro relaxační aktivity (ve třídách jsou klidové zóny, relaxační kouty). Na prvním stupni v hodinách nechyběly pohybové relaxační aktivity.

Ve škole (třídy i společné prostory) je záměrně vytvářeno podnětné dětské prostředí. K výzdobě je využito děl regionálního akademického malíře, výkresů a trojrozměrných výtvarných prací žáků. Výzdoba žáky upozorňuje na potřebu ekologického chování, vysvětluje např. význam třídění odpadu. Třídy jsou vybaveny účelným žakovským nábytkem. Žakovský nábytek respektuje antropometrické zvláštnosti žáků. Estetičnost prostředí tříd závisí na přístupu třídního učitele, na prvním stupni je lepší. Kvalita úklidu je vysoká.

Škola napomáhá žákům dodržovat celodenní pitný režim (prodej nápojů, nápojový automat). Při vyučování učitelé neomezují fyziologické potřeby žáků.

Úroveň psychohygienických podmínek pro výchovně vzdělávací činnost je nadprůměrná.

3 Hodnocení personálních podmínek

Matematika - první stupeň:

Celkem se vyučují 24 hodiny, z toho učitelé s odbornou a pedagogickou způsobilostí devět hodin, tj. 37,5 %.

Matematika - druhý stupeň:

Všechny vyučovací hodiny (celkem 18 hodin) vyučuje učitel s odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Prvouka a přírodověda - první stupeň:

Z celkového počtu 10,5 vyučovací hodiny jsou učitelé s odbornou a pedagogickou způsobilostí vyučovány jen 2 hodiny, tj. 19,0 %.

Fyzika - druhý stupeň:

Šest vyučovacích hodin je vyučováno učitelkou bez odborné způsobilosti pro tento předmět.

Personální podmínky pro výuku matematiky, prvouky a přírodovědy na prvním stupni a fyziky na druhém stupni jsou podprůměrné, pro výuku matematiky na druhém stupni vynikající.

4 Plnění učebních osnov

Zápisy v třídních knihách, tematické časové plány a zápisy v žákovských sešitech svědčí o přesném dodržování učebních osnov sledovaných předmětů realizovaného vzdělávacího programu Základní škola včetně jeho úprav a doplňků (MŠMT ČR čj. 16 847/97-2 a čj. 25 018/98-22) a dosud platných učebních osnov matematiky (čj. 18 730/91-20).

Učební osnovy ve sledovaných předmětech jsou plněny.

POZN. k následujícím bodům 5 a 6 této inspekční zprávy:

Ve škole bylo v průběhu inspekce vykonáno devět kontrolních hospitací. Při nich byla sledována a hodnocena kvalita vyučování (z hlediska činností pedagogických pracovníků a úrovně vzdělávání v jednotlivých předmětech) a úroveň výsledků učení (z hlediska činností žáků v konkrétní vyučovací hodině). Každá vyučovací hodina byla hodnocena v rozpětí výše uvedené hodnotící škály. Výsledky tohoto hodnocení jsou uvedeny v následujících tabulce:

hodnotící stupeň		1	2	3	4	5	6	7
Matematika	I. st.	0	2	0	1	1	0	0
	II. st.	0	1	0	0	0	0	0
Prvouka, přírodověda	I. st.	0	0	1	1	0	0	0
	II.st.	0	0	1	1	0	0	0

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Matematika:

Ve všech třídách prvního stupně se učí podle vzdělávacího programu Základní škola. Učitelky pracují převážně tradičními postupy, do kterých občas vkládají prvky moderní pedagogiky, jejichž počet od doby poslední inspekce mírně vzrostl. Vyšším počtem inovací se vyznačovala zvláště výuka žáků druhého ročníku. Většina ostatních hodin byla vedena metodou frontálního učení. Výuka byla připravená, metodicky promyšlená. Až na jednu výjimku, byla efektivita jednotlivých hodin poměrně vysoká, žáci procvičovali učivo na dostatečném množství příkladů. Menší prostor byl věnován samostatné práci žáků. Výuka nebyla téměř vůbec vnitřně diferencovaná. Prostor pro skupinové aktivity žáků a samostatné aktivní učení byl minimální. Jen v jedné ze zhlédnutých hodin měla výuka skutečně činnostní charakter. Naopak jedna z vyučovacích hodin byla zaměřena monotematicky, učitelka projevila menší schopnost reagovat na aktuálně objevený problém a celohodinové docvičování učiva, ve kterém žáci selhali, bylo pro žáky příliš zatěžující a také nudné. V některých hodinách však byla zaznamenána velmi pěkná práce s chybou. Většina žáků se nebojí chybovat a učitelky zpravidla chápou chybu jako příležitost k poučení. Didaktické a technické pomůcky nebyly při výuce použity. Ve všech zhlédnutých hodinách byla příjemná pracovní atmosféra, převládalo kladné hodnocení a povzbuzování, na pěkné úrovni byla interakce učitel - žák. Četnost hodnocení v hodinách i v žákovských knížkách byla dostatečná.

Na druhém stupni probíhá výuka v šestém až osmém ročníku podle vzdělávacího programu Základní škola, v devátém ročníku podle dosud platných učebních dokumentů 18 730/91-20. Výuka nepostrádala důraz na samostatné řešení úloh a problémů. Učitel vedl žáky k samostatnému odvozování potřebných vzorců, k využívání informativních pomůcek (matematické tabulky vzorců). Obecné vědomosti byly aplikovány na praktických úlohách. Žáci měli možnost pracovat vlastním tempem. Nadanější žáci pracovali na větším počtu

úkolů. Individuálně se s méně nadanými či s talentovanými žáky ve sledované hodině nepracovalo. Při výuce nebyla využívána žádná didaktická technika, použity byly názorné učební pomůcky. Hodnocení žáků je klasické, pomocí klasifikačních stupňů. Sledována byla četnost známek v žákovských knížkách a přiměřenost klasifikace písemných kontrolních prací za třetí čtvrtletí tohoto školního roku. Četnost známek z matematiky byla dostatečná. Požadavky a klasifikace písemných kontrolních prací byly přiměřené. V průběhu zhlédnutých hodin převažovalo spíše povzbudivé verbální hodnocení.

Prvouka a přírodověda:

Výuka sledovaná při kontrolních hospitacích ČŠI byla uspořádána tak, aby nové poznatky žáci vyvozovali ze svých předchozích vědomostí a z praktických zkušeností z běžného života. Žákům byl cíleně vytvářen prostor pro diskusi, kterou učitelky řídily v některých okamžicích více, v jiných méně. Ve zhlédnutých hodinách byli žáci vedeni k vnímavému pozorování okolního světa, k vyjadřování svého názoru, k tomu, aby hledali odpověď na věci, které nechápou. Při výuce učitelky využívaly názorné pomůcky. Z kontroly zápisů v třídních knihách vyplývá, že jsou v obou předmětech probírány tematické celky z dopravní výchovy a učivo o zdravém životním stylu.

Fyzika:

Sledované vyučovací hodiny byly učitelkou promyšleně připravené. I přes její neodbornost bylo učivo žákům předkládáno věcně správně, s přiměřeně volenou terminologií, srozumitelně. Žákům byl vytvářen spíše omezený prostor pro aktivitu a vlastní činnosti, pro hledání různých alternativ řešení (např. příprava na laboratorní práci byla zcela záležitostí učitelky, žáci se nepodíleli na stanovování možných postupů řešení, na vytváření seznamu potřebných pomůcek apod.). Při sledované výuce nebyla využita žádná didaktická technika. Pozitivní byla aktualizace probíraného učiva formou žákovských referátů, zprávami z odborných i populárních časopisů a užívání encyklopedií k vyhledávání informací. Obě zhlédnuté hodiny probíhaly v dobrém pracovním tempu. Písemné záznamy žáků do školních sešitů byly přehledné, obsahovaly zásadní údaje. Hodnocení žáků učitelkou bylo dostatečně časté, průběžné hodnocení povzbuzující, chybělo souhrnné hodnocení úspěšnosti celé vyučovací hodiny a hodnocení podílu jednotlivých žáků. Na řádné a klidné ukončení vyučovací hodiny bylo ponecháváno jen málo času.

Při kontrolních hospitacích ve sledovaných předmětech byla kvalita vyučování (z hlediska činností učitelů) spíše nadprůměrná ve výuce matematiky na prvním stupni a nadprůměrná ve výuce matematiky na druhém stupni, průměrná ve výuce prvouky, přírodovědy a fyziky.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Výsledky učení byly posuzovány především na základě přímého pozorování reakcí a činností žáků v návaznosti na činnosti učitele v průběhu kontrolních hospitací ČŠI. Ve většině vyučovacích hodin žáci s učiteli ochotně spolupracovali, nebyly zaznamenány žádné projevy negativistických postojů. Při vyučování byl na poměrně velkém množství žáků patrný zájem o probírané učivo, žáci kladli bez obav dotazy a snažili se aktivně pracovat.

Vztahy mezi učiteli a žáky nepostrádaly otevřenost, žáci bez obav vyjadřovali své názory.

Při kontrolních hospitacích žáci prvního stupně ovládali učivo na poměrně dobré úrovni. Při numerických výpočtech jen v malé míře chybovali. Dokázali ve spolupráci

s učitelkami řešit jednodušší slovní úlohy z praxe. Při samostatné práci byl větší počet žáků, kteří často vyžadovali vedení.

Na druhém stupni žákům nečinila závažnější problémy samostatná práce. Někteří žáci mají problémy s výstižnými a věcně správnými formulacemi odpovědí. Dílčí úkoly zvládají na dobré úrovni, složitější úkoly pod vedením učitele (potřebují alespoň nejjednodušší návod). Na dobré obsahové úrovni byly připravené referáty (fyzika), nedostatkem byla jejich reprodukce. V matematice bylo zaznamenáno obratné používání matematických tabulek, při fyzice dobrá orientace v encyklopedických materiálech.

Ve škole má poměrně dobrou tradici zapojování žáků do různých matematických soutěží. V letošním školním roce se 19 žáků čtvrtého až devátého ročníku zapojilo do soutěže Matematický klokan, šest žáků šestého až devátého ročníku do školního kola matematické olympiády. Dva žáci postoupili do okresního kola této soutěže a byli velmi úspěšní (získali 3. a 5. místo ve svých kategoriích). Čtyřicet žáků šestého a sedmého ročníku zpracovalo školní kolo Pythagoriády, pět žáků postoupilo do okresního kola (získalo 9. místa mezi úspěšnými řešiteli).

V ostatních sledovaných předmětech se žáci nezúčastnili žádných soutěží.

Výsledky vyučování ve sledovaných předmětech, které bylo možné inspekci zaznamenat, jsou průměrné úrovně na prvním stupni, spíše nadprůměrné úrovně v matematice a průměrné ve fyzice na druhém stupni.

ZÁVĚRY

Materiální zajištění výuky sledovaných předmětů je běžné průměrné úrovně. Úroveň psychohygienických podmínek pro výchovně vzdělávací činnost je nadprůměrná. Personální podmínky pro výuku matematiky, prvouky a přírodovědy na prvním stupni a fyziky na druhém stupni jsou podprůměrné, pro výuku matematiky na druhém stupni vynikající. Učební osnovy ve sledovaných předmětech jsou plněny. Ve sledovaných hodinách byla kvalita vyučování (z hlediska činností učitelů) spíše nadprůměrná ve výuce matematiky na prvním stupni a nadprůměrná ve výuce matematiky na druhém stupni, průměrná ve výuce prvouky, přírodovědy a fyziky. Výsledky vyučování ve sledovaných předmětech, které bylo možné inspekci zaznamenat, jsou průměrné úrovně na prvním stupni, spíše nadprůměrné úrovně v matematice a průměrné ve fyzice na druhém stupni.

razítko

Podpis inspektora:

Z. Fadrná v. r.

V Kutné Hoře dne 1. června 1999

Přílohy: nejsou

Inspekční zprávu jsem převzala dne 3. 6. 1999

razítko

Podpis ředitelky školy M. Vašíčková, v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání/ odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Obec Žleby	1999-06-22	032 233/99-2050
Školský úřad: Kutná Hora	1999-06-22	032 234/99-2050

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
		nebyly žádné zaslány